

hvorpaa denne Ret støtter sig, saa kan ingen berettiget Tvivl udtales nu, naar den ikke har nye Kjendsgjerninger at støtte sig til, men den mest betydningsfulde Kjendsgjerning, Østersfiskeriets Tilstand ved Forpagtningstidens Udlob, afgiver netop det uomstødeligste Vidnesbyrd om, hvor rigtig Forpagterne have opfyldt de Betingelser, hvortil deres Ret var knyttet. Jeg maa derfor anse det for aldeles usforvarligt, at Ministeriet nu vil henvise Forpagternes Ret til Andel i den foregaaende Forpagtningssag som et tvivlsomt Spørgsmaal til Domstolenes Afgjørelse, idet jeg beder de erede Medlemmer at betænke, hvad ogsaa Udvalgets Ordfører ved 1ste Behandling har udtalt, at nemlig en Sag som denne, der hidtil har været beh. dlet som et administrativt Spørgsmaal, hvori den Paagjældendes Ret var gjort afhængig af et personligt Skøn af alle de foreliggende Omstændigheder, men derimod ikke af en juridisk Bevisførelse for de enkelte Details, der i Rikseligheden Intet afgjøre med Hensyn til Spørgsmaalets egentlige Kieme, nemlig den Indflydelse, Forpagternes Fremgangsmaade har høvt for Østersfiskeriets Fremme, en saadan Sag kan ikke henvises til de ordinære Domstole, uden at savne de juridiske Bevismidler, som let kunde have været erhvervede i Handlingernes Dødelik under Forpagtningstiden, men næsten et ere til at tilvebringe efter at Forpagtningstiden er udløbet, uden at man har givet Forpagterne nogensomhelst Anledning til at sikkre sig disse Beviser, hvorved de alene for Domstolene kunde godtgjøre deres Ret. Lader os tænke os denne Fremgangsmaade anvendt mod en Forpagter af en almindelig Landejendom, hvor Cieren siger til Forpagteren ved Tiltrædelsen: Hvis Du foretager alvorlige Forbedringer af Eiendommen, skal Du erholde visse Begunstigelser, naar Forpagtningen udløber. Lader os endvidere forudsætte, at Cieren ikke præciserer, hvori disse Forbedringer skulle bestaa, men overlader dette til Forpagterens Skøn, og at denne under hele Forpagtningsperioden regelmæssig indberetter til Cieren, hvad han gør, for derved at sikkre sig de omtalte Begunstigelser, saa at Cieren baade veed, hvad Forpagteren gør, og hvilke Retligheder

han derved tror at sikkre sig, og vedbliver under hele Forpagtningsperioden at lade Forpagteren arbejde fort i den Tro, at han er fuldstændig enig med Cieren, der først ved Forpagtningstidens Udlob overraster Forpagteren med den Erklæring, at han ikke anser den stedsfundne Forbedring af hans Eiendom for en Følge af Forpagterens Fremgangsmaade, og derfor ei heller vil yde ham de tilfagte Begunstigelser, forinden han for Domstolene har godgjort sin Ret til samme. — Hvorledes vilde det høie Thing domme om en saadan Fremgangsmaade? Jeg paastaar, at det under saadanne Forhold vil være umuligt for Forpagteren at godtgjøre sin Ret, da han ikke har været opmærksom paa allerede ved Tiltrædelsen af Forpagtningen at lade oplage Synsforretning over Eiendommen og alle dens enkelte Dele samt fortsætte den juridiske Konstatering af de i Løbet af hans Forpagtning indtraadte Forbedringer, hvilke han om muligt maa bevise ere en Følge af de af ham udførte Foranstaltninger. Ved en saadan Fremgangsmaade vil altsaa Forpagteren være aldeles ude af Stand til at værge sin Ret, og derfor paastaar jeg, at denne Fremgangsmaade er usforvarlig. Har Regjeringen i 10 Aar Intet havt at indvende imod den Maade, hvorpaa Forpagterne have udført Betingelserne i Kontraktens § 10, som Regjeringen kunde have faaet udført paa hvilken som helst anden Maade, naar den blot havde underrettet Forpagterne derom, — da har Regjeringen godskjendit Forpagternes Fremgangsmaade. Ved de modtagne aarlige Indberetninger har Ministeriet steds kunnet kontrollere Forpagternes Fremgangsmaade, og hvis den ikke fandt sig tilfredsstillt med de trusne Foranstaltninger, var den særlig opfordret til at meddele Forpagterne, om der var Noget, som den maatte antage vilde fremme Østersfiskeriet paa en anden og bedre Maade, og naar Regjeringen ikke har gjort dette, saa kan dette kun betragtes som en Anerkjendelse af, at Forpagterne have opfyldt deres Forpligtelser i den paagjældende Retning. Jeg maa altsaa paastaar, at det vilde være ligesom uretfærdigt nu at negte dem denne Anerkjendelse og henvise dem til Domstolene, og jeg har derfor i Tillid til det høie Things Retfærdigheds-